

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „**KOROŠKI SLOVENEK**“.
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Politično in gospodarsko društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

**List za politiko,
gospodarstvo in prosveto**

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrletno: 1 S 50 g; celoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25.—; celoletno: Din. 100.—

Klic iz globočin.

Hudi duh, duh sovraštva, duh razdiranja in needinstva, duh sebičnosti in laži napolnjuje svet. Kakor rjoveč lev hodi po našem planetu ter neprestano preži po svojih žrtvah. V najrazličnejših oblekah in oblikah se vriva v življenje človeštva, da ga razjeda, zastruplja, razkosava, uničuje.

Povsod ga vidimo na delu. Pod firmo motnega, plehkega človečanstva se bori v organiziranem framazonstvu in brezboštvu zoper ime in kraljestvo Kristusovo na zemlji. Po Evropi zmagonosno koraka skrit pod krinko nekega laži-narodnjaštva, da hujska narod zoper narod, da v nacionalistični zaslepljenosti ne vidijo in čutijo, kako si grizejo v lastno meso, kako si drug drugemu kopljejo grobove narodovega življenja, ki zamore rasti in cveteti le v edinstvu in vzajemnosti vseh. Na bližnjem vzhodu triumfira v prostrani hiši „Majke Rusije“, po kateri divja v pošastni podobi boljševizma v peklenškouničujoči borbi zoper vse, kar je bilo nekdanj dragega in svetega verni ruski duši, in postavlja spomenike sebi in izdajavcu Iškariotu, prvemu akcionarju v peklenški brezbožni akciji Adamovih otrok. Na daljnem vzhodu se dviga v oboroženi sili japonskega militarizma zoper mnogomilijonski narod kitajski in tlači z železno pestjo britskega imperializma vstajajočo Indijo nazaj v okove suženjstva. Po zapadnem ameriškem svetu se odeva v obleko mrzlega, brezsrčnega materializma in mamonizma, po katerem povzročja in neti skrite in odkrite konflikte med državami radi izkoriščanja petrolejskih vrelcev ali sličnih kapitalističnih podjetij.

Pa ne samo na pozorišču mednarodnega in meddržavnega življenja uveljavlja svoj razdiralni vpliv ta temni duh luciferianskega sovraštva. Globoko posega tudi v organizem narodnega in državnega življenja. V izkoriščanju gospodarskih neprilik in pa njih povzročene obubožanja velikih delov delovnega ljudstva povzročja in neti razredni boj po judovskih agentih in pripravlja tako propast celotnega narodnega in mednarodnega gospodarstva. V državnem življenju se skriva za razne strankarske programe in pokrete in spreminja nekdanj močne in zdrave državne organizme v taborišča skrite državljanske vojske. S svojim razdiralnim vplivom posega v vse oblike družabnega življenja noter do zadnje odločilne celice, v družino, da po sebičnosti kratkovidnih očetov in mater v kali zastruplja in uničuje narodovo rast.

Njegovemu vplivu se tudi naš slovenski narod na Koroškem ne brani z zadostno odločnostjo. Če gledamo z očesom vernega rodoljuba po dolinah naše domovine, bomo videli temnega duha pri neumornem razkrajajočem delu tudi po božjem kraljestvu pri nas. Videli ga bomo v prikriti in odkriti borbi zoper bogohoteno rast našega ljudstva po naših župnijah,

občinah in vaseh, po naših šolah, po naših družinah in v samoljubju poedincev.

Ob tem pogledu v kraljestvo teme se nam vzbudi ob teh binškoštnih dneh hrepenenje po Stvarniku, Svetem Duhu, po duhu ljubezni in edinstva, po duhu nesebičnosti in resnice. Kakor smo vpili in klicali v adventnih jutrih po Odrešeniku in izlivali to svoje hrepenenje v melodije adventne pesmi: Vi oblaki ga rositate ali zemlja naj ga da... tako vpijemo in kličemo v teh dneh pričakovanja tega skrivnostnega Duha-Odrešenika: Veni creator spiritus, pridi Stvarnik, Sveti Duh, pridi Ti, ki si močnejši in silnejši kakor duh teme in sovraštva, pridi in obnovi spačeno in grdo obličje zemlje! Pridi nad našo Evropo, ki se pogreza v valovih vseobčega sovraštva! Pridi nad narode sveta in napolni njih voditelje, da ne bodo slepci vodili slepcev! Pridi v binškoštnem viharju tudi nad naš narod in očisti temno in zastrupljeno ozračje po naši domovini! Pridi v

naše božje kraljestvo, v naše fare, v naše vasi in naše hiše in naše družine, glej, saj se pripravljamo na zunaj in znotraj na Tvoj prihod! Ob vratih naših hiš vsajamo mlado brezje Tebi v pozdrav, Ti mili gost naših vernih domov. Na stečaj Ti odpiramo okna in jih venčamo v zelenje ob veselem pričakovanju Tvojega obiska. Pridi predvsem v vsej svoji polnosti z oltarjev vseh naših cerkva v pripravljene domove mladih in starih src, pridi nad naše očete in matere in utrdi korenine našega življa, da jih ne zamore zruvati noben peklenški vihar! Pridi predvsem nad našo mladino in jo napolni s svetim navdušenjem za vekovite ideale osebnega in narodnega življenja! Pridi nad njo v gorečih jeziki, da bo polna Tvoje moči kakor mladi Štefan šla v sveto vojsko za svetinje božjega naroda! Pridi Stvarnik Sveti Duh nad vsakega iz med nas, da bomo Tvoji in v Tebi nepremagljivi zoper vse nakane in napade hudega duha!

Nemčija proti Avstriji.

Hitlerjanska Nemčija ogroža avstrijski tujski promet. — Berlinska vlada je zaukazala preložitvev binškoštnega zborovanja društva za nemštvo v inozemstvu iz Celovca v Pasavo.

Odnosaji med Avstrijo in Nemčijo so se v zadnjem tednu nenavadno poostri. Na ljubo avstrijskim narodnim socialistom je berlinska vlada segla po najnevarnejšem orožju gospodarske vojne, po orožju bojkota. S 1. junijem morajo vsi rajhovski potniki v Avstrijo vplačati posebno pristojbino 1000 mark (t. j. 1650 šilingov). S to odredbo berlinske vlade je onemogočen seveda vsak osebni promet iz Nemčije v Avstrijo. Svoje nove ukrepe proti Avstriji je berlinska vlada utemeljila, češ da bi znali v Avstrijo potujoči rajhovci vsled nepoznanja avstrijskih vladnih odredb prepovedi uniform, hitlerjanskih zastav in znakov imeti težkoč, z avstrijskimi oblastmi. — Pri tem je zanimivo, da so enake odredbe izdale tudi Švica, Čehoslovaška in Ogrska, dočim so izdani novi ukrepi berlinske vlade izključno samo proti Avstriji.

Istočasno se je razglasilo, da je berlinsko vodstvo društva za inozemsko nemštvo preložilo letošnje binškoštno zborovanje iz Celovca v bavarsko mesto Pasavo ob avstrijski meji. Preložitev pomeni posebno za deželo občutljivo gospodarsko škodo posebno še z ozirom na to, da je bil z znatnimi stroški izveden že velik del priprav.

Poostritev odnosajev med obema državama hočejo avstrijski narodni socialisti pripisovati „krivičnim“ odredbam avstrijske vlade, ki je onemogočila vsako protidržavno ro-

varjenje. Pazablajo pa, da so bili oni prvi, ki so zagrozili kanclerju Dollfussu z ogrožitvijo avstrijskega tujkega prometa, in da so baš oni tisti, ki so s svojim protipostavnim in protidržavnim postopanjem izvali ostre Dollfussove ukrepe. Pozabljajo, da so tako posredno sami pravi vzrok berlinskih novih odredb proti Avstriji.

Račun je jasen: Z ogrožitvijo tujkega prometa v naši državi je močno prizadeto celotno avstrijsko gospodarstvo. Tako naj se podpira nevolja avstrijskega ljudstva proti sedanjji vladi in ta nevolja naj dovede do nasilnega političnega prevrata v Avstriji. — Jasno je, da bo kancler Dollfuss na to očitno podpiranje prevratnih ciljev avstrijskih narodnih socialistov od strani berlinske vlade primerno odgovoril. Pričakovati je že v prihodnjih dneh izoženje uvoza rajhovskega blaga v Avstrijo, nadalje seve še ostrejšega nastopanja proti hitlerjancem v naši državi.

Zanaskoroške Slovence pomeni preložitev binškoštnega zborovanja društva za inozemsko nemštvo presenečenje v toliko, da smo morali zaznati izrazito politično primes nameravanemu zborovanju, ki bi bila ideji nadržavnega narodnega občestva vsekakor samo v kvar in s tem v škodo manjšinskemu problemu sploh.

Štirje najmočnejši.

Mussolini se je poslužil pomirjevalnih besed ameriškega predsednika Roosevelta in oprt na nje je zopet predložil Nemčiji, Franciji in Angliji načrt, po katerem bi te štiri evropske države sklenile medsebojno zvezo in nastopale enotno v vseh vprašanih evropskega mednarodnega življenja. V te svrhe je poklical v Rim pruskega ministrskega predsednika Goeringa ter obenem predložil osnutek take pogodbe še francoskemu in angleškemu zunanjemu ministru.

Novi Mussolinijev načrt se v toliko razli-

kuje od prvega, da v polni meri upošteva Društvo narodov in obenem izključuje vsako spremembo državnih meja brez pristanka prizadetih držav. Novi načrt pogodbe med štirimi velesilami sta si Nemčija in Anglija takoj prisvojili, dočim so izrazili Francozi pomisleke glede malih držav, ki bi z navadnim diktatom velesil ne bile nikakor zadovoljne. Ker so se pogajanja vršila brez ozira na Malo antanto in Poljsko, je zavladalo v njihovih krogih razumljivo razburjenje. Poljska je takoj zavzela odklonilno stališče z izjavo, da je pripravljena braniti svoje meje do skrajnega, zastopniki Male antante pa zavzamejo stališče k

načrtu na svoji praški konferenci, koncem meseca.

Medtem je prepotoval Evropo ameriški zastopnik Davis in agitiral za sprejem ameriškega predloga za splošno razorožitev. Amerika smatra svoj razorožitveni predlog za odvisen od italijanskega načrta in zato podpira Mussolinija. Druge države pa svari, da sicer ne bo prizanesla s terjatvami svojih dolgov pri njih. — Tako se kuje nova Evropa z več in manj odkritimi načrti in predlogi.

Kaj je novega v naši državi. Ukinjeno je ustavno sodišče, najvišja instanca za razsojevanje ustavnih zadev. Postalo je nesklepčno, ker so izstopili njegovi krščansko-socialni člani. — Vlada namerava uvesti v zvezno vojsko stara vojaška znamenja in šarže. Uvedla bo zopet zvezde, nadalje stare označbe regimentov, n. pr. Deutschmeister i. dr. Pri svečanostih bodo nosili uniforme tudi uradniki in penzionisti. — Naučni minister je prepovedal srednješolcem vsako udeleževanje političnih prireditel in nošnje strankarskih znakov. — Za pomožno policijo bo izbranih 15.000 mož, kateri bodo izvežbani v treh skupinah. — Prepovedana je javna uporaba socialdemokratske, komunistične in hitlerjanske zastave. — Izdana je nadalje odredba v varstvo nračnosti in narodnega zdravja in zato so prepovedani vsi časopisi in vse tiskovine pohujšljivega značaja. — Iz vlade je izstopil štajerski dež. glavar Rintelen, naučni minister, novi še ni imenovan.

Trgovinska vojna med Avstrijo in Jugoslavijo. Avstrija je nedavno prepovedala uvoz prašičev iz Jugoslavije, nakar je jugoslovanska vlada odgovorila z delno prepovedjo uvoza industrijskega blaga iz Avstrije. S prepovedmi je težko prizadeto gospodarstvo obeh držav, na željo gospodarskih krogov se je avstrijska vlada izjavila pripravljena, da čimprej ustavi začeto carinsko vojno in ugodi željam jugoslovanskih kmetov glede uvoza prašičev iz Jugoslavije, nakar bo Jugoslavija razveljavila svojo prepoved uvoza avstrijskega industrijskega blaga.

Razpust komunistične stranke v naši državi. Vlada je razpustila komunistično stranko, ki šteje okroglo 20.000 rednih članov. Smatrajo, da je to prvi korak, kateremu bi naj sledil nato še razpust narodno-socialistične stranke.

Hitler in boljševiki. Hitlerjanska Nemčija je minule dni obnovila politično pogodbo z Rusijo. To je prva državna pogodba, ki jo je sklenila „nova“ Nemčija in zato tem zanimivejša. S pogodbo je upostavljeno med obema drža-

vama staro prijateljsko razmerje, ruski trg je zopet odprt nemškemu izvozu. Sklenitev pogodbe kaže, kako ceni Rusija hitlerjanstvo. h temu pa pripominja ruska „Izvestija“ še sledeče: V sovjetski Rusiji ni bilo nikdar načrtov, ki bi bili naperjeni proti današnji politični smeri v Nemčiji. Čujejo pa se še druge dalekosežnejše sodbe. Pravi se, da je sovjetom zmaga hitlerjancev v Nemčiji zaželjena, ker jo smatrajo za nujen prehod do komunistične revolucije. Sovjeti so smatrali kot glavno nasprotnico komunizma v Nemčiji socialno demokracijo, ki niti zdaleka ni tako radikalna kot n. pr. avstrijska. To socialno demokracijo je Hitler uničil in ji odvzel vse premoženje in razbil njene delavske strokovne organizacije ter tako pripravil pot za socialno revolucijo bodočnosti, ki da bo z lahkoto premagala brezvsebinska hitlerjanska gesla. — Sodba je to, ki ima — četudi je pretirana — jedro resnico v sebi. Čim Hitler s svojim delom ne uspe, je Nemčija odprta komunizmu.

Izrodki velekapitalizma. V Ameriki je prišlo do preiskave največjega denarnega zavoda G. P. Morgan. Preiskava je dovela do zanimivih podatkov: Celo število največjih in najbolj znanih ameriških osebnosti — tako glavni vodja ameriških čet v svetovni vojni general Pershing, nadalje znani letalec Lindbergh, bančnik Owen de Young, bivši predsednik Coolidge in še vrsta drugih — je kupovalo v tem velikem bančnem podjetju delnice po znižani ceni na kredit, kar je po postavi strogo prepovedano. Zadeva je vzbudila veliko pozornost in zna imeti še težke posledice.

Največji človek 20. stoletja. Borec za svobodo Indijcev Mahatma Ghandi je zopet izpuščen na svobodo po večmesečnem zaporu. Tudi sedaj ni klonil, marveč napovedal nadaljevanje borbe za neodvisnost Indije. Odkod jemlje ta čudoviti človek svojo brezprimerno silo. Pripovedujejo, da je bila njegova mati čudovito dobra, usmiljena do revežev in radodarna. Njeno življenje je izžarevalo samo ljubezen. Vse to je prevzel njen sin in te lastnosti še poplemenitil. Pred odhodom v londonsko šolo je materi obljubil, da se nikoli ne bo dotaknil ne mesa in ne vina. Njegova politika je politika duha. Pridiguje o zakonu trpljenja, ki očišča človeka in ga krepi za silen odpor proti tujcem. Posebno uči ljudi silne volje, poguma in ljubezni. Mrzi angleške krivice, a spoštuje angleški narod. In kar je največje na njem: Kar nasvetuje in uči ljudstvo, to dela tudi sam in ker ima popolnoma v rokah sebe, ima v rokah tudi ljudstvo.

PODLISTEK

Ana Mycielska:

Zlati srci.

Anton je imel osem križev, žena pa sedem. Bližal se je čas, ko bi imela praznovati zlato poroko. Pol stoletja sta preživela v lepi edinstvi in ljubezni, čeprav sta ostala brez otrok.

Bilo je meseca marca. Mrzla burja je divjala po ulicah in prodirala celo skozi skrbno zaprta vrata in okna. Starca sta se vsedla k ognjišču, na katerem je veselo plapolal ogenj. Žena je spletala čipke za domačo cerkev, mož pa je prečital časopis do zadnje vrste ter si prižgal dolgo pipo. Molčala sta, kakor da bi ležalo vsakemu na srcu neko težko breme.

.... „No kaj te je danes med novicami tako razžalostilo?“

„Žalosten opis revežev, ki nimajo v tem mrazu primerne obleke, pa se klatijo po ulicah brez hrane, brez strehe. Kadar čitam kaj takega, me zaboli srce in pri tem čutim sramoto, da reveži umirajo zunaj od mraza, meni pa je vedno tako toplo in imam vsega dovolj. Anton, ali čutiš tudi ti kaj takega?“

„Kajpada, zelo pogostoma, zlasti če pomislim na revne in zapuščene otroke.“

Pavla ni več skrivaj, temveč odkrito pogledala možu v oči. „Prepričana sem bila o tem,“ mu zadovoljno odvrne žena. „Tudi mene prevzame neka notranja bol, kadar pomislim na take polnoge otroke.“

Po teh besedah se je Pavla le težko ubranila solzam.

Osupel je dejal Anton s tresočim glasom: „Če bi bil bogatin bi zbral okrog sebe vse take zapuščene otroke.“

„Zbral,“ je ponovila žena, kakor bi hotela razviti možovo misel: „z vsem bi jih dobro preskrbel, kaj ne da, Anton?“

„Seveda, Pavla, za vsako tako siroto bi poskrbel in jo dobro vzgojil.“

„Saj vem, da ne bi napravil iz njih gizdavih gospodičen in gizdalinov, temveč šivilje, perice, hišne, postrežnice, rokodelce, kakor to zahteva božji zakon.“

„Pavla, besedo si mi vzela z jezika; midva se pač dobro razumeva.“

Anton je stisnil ženi roko in žalostno nadaljeval: „Toda midva žal nisva bogatina. Mnogo nama manjka še do tega. Škoda, da nisva bogatina, kajti dozdeva se mi, da bi dobro znala porabiti svoje premoženje.“

Na to pametno opombo Anton ni dobil odgovora. Nastala je zopet mučna tišina. — Pavli pa so se delali pri vezanju bolj pogosto vozli, Antonu je pipa vsak hip brez pravega vzroka ugasnila.

To molčanje polno perečih vprašanj pa ni moglo dolgo trajati; Anton ga je kmalu pretrgal.

„Pavla, vem, da te je morala ganiti današnja novica, ker imaš tako sočutno srce za te uboge sirote.“

„Torej si tudi čital o onem dekletu?“ ga je skrbno vprašala žena.

„Čital sem.“

„No in kaj sedaj?“

„Če ti povem resnico, moram reči, da sem čutil tudi jaz neko tesnobo pri srcu, ko sem

Brajte med nami.

Turneja „Ljubljanskega zvona“ po naši Koroški.

Da bi naš slovenski narod na Koroškem postal narod pevcev, kjer bi štela svoj zbor vsaka župnija in vsaka vas, da bi naši pevski koncerti postali pravi narodni prazniki za staro in mlado — to je cilj naše pevske prosvete. Za tem ciljem stremimo smotreno in zavestno.

Na praznik Vnebohoda so naše koroške kraje posetili pevci „Ljubljanskega zvona“, da gostujejo na pevskih prireditvah na Brnci, v Celovcu, sredi Roža v Št. Janžu in v Žitari vesi. Zanimanje in navdušenje za te pevske prireditve med ljudstvom je bilo izredno, kar kaže, da smo v pravi smeri. Seveda so naši pevci obenem čutili častno dolžnost, da vračajo dragim gostom iz Ljubljane zvestobo za ljubezen. Nabito polna je bila Prangarjeva dvorana ob prihodu ljubljanskih pevcev. Z odra jih je pozdravil brnški zbor s koroško himno, zastopnik centrale jim je v imenu koroških Slovencev spregovoril dobrodošlico. Nato so nastopili ljubljanski fantje s svojo pesmijo, kateri je govoril uvodne besede skladatelj g. Prelovec. Številno občinstvo se kar ni moglo nadeviti krasoti slovenske pesmi. Sočni zborovi glasovi, brezhibno podajanje in jasna izgovorjava — bila je to šola visoke pevske kulture. Navdušeno je dvorana ploskala k vsaki pesmi in jih želela še in še in ko je brhko brnško dekle poklonilo pevcem šopek koroških nageljnov, vzklikanja in ploskanja ni hotelo biti konec. Gostom v pozdrav so zapeli še mladi brnški fantje, ki so se v odgovor na nečuvne napade na pevovodjo g. Kropiunika in prosvetno društvo v nemških listih združili v 30 pevcev broječi mladi brnški zbor. Za njimi so nastopili še šentlenarški fantje s pozdravno našo pesmijo. — In ko so rojaki iz Jugoslavije v petek zvečer gostovali v okvirju celovške „Bisernice“ so se tudi srca celovških Slovencev odpirala na stežaj krasni slovenski melodiji, ki je govorila o bogastvu slovenske duše in o lepoti slovenske zemlje. Krasen sprejem so jim pripravili šentjanški fantje; v pozdrav jim je zadonela pesem, dekleta so jim pripela rudeče nageljne in v izbranih besedah jim je domač fant govoril dobrodošlico. — Višek turneje pa so bratje iz Jugoslavije dosegli v Žitari vesi, kjer so jih pričakovali predvsem številni podjunski pevci da pozdravijo svoje tovariše.

Pesem! Pravijo, da se je porodila iz ljubezni in da zato blaži in miri. Pravijo nadalje, da je v njej dobro orožje v borbi za narodno

čital. Strašno! Zdravnik! ki je pripeljal otroka na svoj dom, je dejal, da revica že dva dni ni imela ničesar v ustih.“

Pri teh besedah so se zasvetile vrlemu starčku debele solze v očeh.

Poleg njega je stala žena. Bila je bleda, ganjena in se je tresla kot šiba na vodi. Njeno pošteno od starosti in skrbi razorano lice se je od ljubezni do bližnjega angelski zasvetilo. Položila je možu roko na ramo in spregovorila s preprostimi, ganjenimi, a vendar odločnimi glasovi: „Anton, midva sicer nisva bogatina, toda reveža, hvala Bogu, tudi nisva. Kjer imata dovolj dva, tam dobi lahko tudi tretji nekaj.“

„Zlasti, če ima tretji šele štiri leta.“

„Torej ti dovoliš!“ vzklikne žena ter objame moža okrog vratu. „Ti dovoliš, da v spomin na najino bližnjo zlato poroko vzamava to siroto za svojo?“

„Seveda dovolim,“ odvrne Anton, ki ni bil nič manj ganjen kot žena. Povem ti še več! Glej, od onega trenutka, ko sem prečital časopis, ne mislim ničesar drugega, kakor na to, da bi vzel revno deklico pod streho.“

„Zakaj mi pa tega prej nisi povedal?“

„Hotel sem, da bi ti prva začela... Toda ker sva v tem oba istih misli, pojdem takoj po siroto.“

Še precej krepki starec je hitro vstal ter segel po suknji

„Anton, počakaj nekoliko, da skoči Liza po voz, da se boš prej vrnil.“

Po teh besedah je Pavla urno odbrzela iz sobe. Antonu se je zdelo, da se je radi nenadnega veselja pomladila za dvajset let.

samobit posebno v dneh, ki so tako polni sovrastva in ozkosrčnosti. In še pravijo, da tako orožje dobro pristojta fantom in možem, ki svojega prepričanja ne prodajajo za bore groše. Danes v to verujemo in verujte z nami še vi vsi!

DOMAČE NOVICE

Obmejni in tujski promet med Jugoslavijo in Avstrijo. Jugoslovanski Aeroklub je povabil za nedeljo, dne 28. t. m. zastopnike avstrijskih in jugoslovanskih prometnih in tujsko-prometnih uradov na tujsko-prometno posvetovanje na Bled. Koroško so na tem zborovanju zastopali zastopnik dež. glavarja dr. Zeinitzer, celovški župan inž. Pichler in dež. tiskovni referent svet. Scheichelbauer. V načelu so se zedinili, da se uredi zračna zveza Solnograd-Celovec-Ljubljana-Sušak in odtam zveza s Parizom, Berlinom in Kopenhagnom. Za vožnjo preko meje z avtomobili, avtobusi, za večje skupine in pozameznike se predlaga kratkoročne propustnice, skupne potne liste, skupno carinsko postopanje, olajšavo meddržavnih izletov z avtobusi, izmenjavo posebnih vlakov in poenostavljen prepisov za znižanje vozniških cen na železnicah. Zastopniki so se končno združili v enotno delovno zvezo avstrijskih in jugoslovanskih prometnih in tujsko-prometnih organizacij, katerih pisarno bo vodil v Celovcu deželni urad za tujski promet in tujsko-prometna deželna zveza v Ljubljani. Prihodnje posvetovanje zastopnikov se vrši v Celovcu. Iz poročila posnemamo, da postajajo odnosi med Jugoslavijo in Avstrijo vedno znosnejši in da so merodajna mesta pripravljena za privolitev medsebojnih prometnih ugodnosti. Ta nadvse razveseljivi pojav zamoremo seve samo iskreno pozdraviti.

Sprejemni izpiti na celovški gimnaziji se vršijo dne 30. junija (začetek ob 8. uri zjutraj). Pismeni izpit obsega iz nemščine prost sestavek, pripovedovanje po berilu in iz računstva štiri račune. Za ustmeni izpit se bo zahtevalo znanje učne snovi 4. ljudskošolskega razreda. Pismene prošnje je vložiti — kolekovane z 1 šilinkom. — na ravnateljstvo do 15. junija. Prošnji naj se priloži krstni in domovinski list; vodstvo šole, katero je prosilec najzadnje obiskoval, pa mora opis učenca poslati neposredno ravnateljstvu. Isti dan se vršijo tudi izpiti za sprejem v višje razrede.

Sprejemni izpiti na dekliško realno gimnazijo pri uršulinkah. Izpiti se vršijo dne 6. julija od 8. ure zjutraj. Prošnje morajo biti vložene najpozneje do 1. julija s priloženim krstnim in domovinskim listom. Pismeni izpiti obsegajo

Pavla se je kmalu vrnila v sobo.

„No, ali si poslala po voz?“

„Ne, nisem.“

„Zakaj pa ne,“ vpraša skoraj jezno Anton.

„Zakaj ne? ...“

Pavla je skočila k vratom, jih odprla in privedla k možu štiriletno siroto rekoč: „Glej, radi tega!“

„Kako to?“ vzklikne začuden Anton. „Kje si jo pa dobila?“

„Glej, dragec, pripetilo se je takole: Ko sem prečitala današnji list, me je tako zabolelo srce, da nisem več mogla vzdržati. Odhitela sem na policijo in vzela otroka.“

„O ve ženske, ženske!“ je vzkliknil Anton in objel ženo. Tisti večer je počivalo v gorki spalnici revno dekletce ter sladko snivalo. Okoli polnoči je Pavla tiho vstala, da ne bi vzbudila moža in se približala postelji. Skrbno je popravila odstranjeno odejo, poljubila siroto na čelo ter se vrnila v posteljo. Dve uri kasneje se je tudi Anton približal otroku in mu naredil znamenje križa.

Drugo jutro pri zajutruku pa niti mož niti žena nista hotela tega priznati drug drugemu, čeprav ja Pavla vsa vesela gledala moža, ko se je plazil k postelji ter napravil nad otrokom križ. Pa tudi Anton se je delal kot bi spal, dasi je dobro videl in čul, ko so je žena bližala otroku, ki je sladko snival na mehkih blazinah.

Mar ne veljajo takim ljudem besede svetega Pavla: „A nad vse drugo imejte med seboj ljubezen, ki je vez popolnosti.“

Ali ni v sedanjih težkih dneh dovolj prilike, da bi jih posnemali?

iz nemščine prost sestavek ali opis kake slike, prosto pripovedovanje po berilu in štiri računске naloge. Zahtevalo se bo v splošnem znanje učne snovi četrtega ljudskošolskega razreda.

Dunaj. (Koncert „Trboveljskih slavčkov“). Na povratku s turneje po Čehoslovaški se je mladinski zbor „Trboveljskih slavčkov“, ki šteje okroglo 80 otrok, ustavil tudi na Dunaju. Hoteli so pokazati, da se prav ne ustrašijo razvajane dunajske publike, čeprav so tu doma njihovi svetovnoznani tekmeči — dunajski „Sängerknaben“. Ob dobro zasedeni dvorani koncertnega doma so nastopili mali slovenski pevci v četrtek, dne 18. t. m. zvečer. Svoj pestri program slovenskih in srbohrvatskih modernih ter narodnih pesmi so izvedli brezhibno umetniško. Poslušalci očitno niso pričakovali tolike lepote in umetniške višine, zato so bili tembolj ocharani in navdušeni. Mirno lahko rečemo, da je imel nastop malih „Slavčkov“ popoln uspeh. Kar je posebno pri Dunajčanih iznenadilo, je bilo troglasno petje. Njihovi „Sängerknaben“ namreč pojejo samo dvoglasno. Navdušenje je doseglo višek pri pesmih, v katerih je pela mala Rezika sopransolo. Saj je pa tudi njen glas tako srebrno-čist in iskren, prav, kakor si otrok predstavlja angeljsko petje. Lep večer so nam podarili ljubki otroci slovenskih rudarjev v Trbovljah, v njihovem petju je bilo toliko ljubezni in toliko prisrčne otroške duše, da so si mahoma osvojili vsa naša srca. In zajeli bodo še vaša srca, ko pridejo še k vam na Koroško.

Veličasten sprejem ljubljanskih pevcev v Žitari vesi. Pevskega koncerta v Žitari vesi se je udeležilo nenavadno veliko število občinstva. Došli so k sprejemu rojakov iz Jugoslavije tudi pevski zbori iz Škocjana, Št. Lipša, Št. Vida in Železne Kaple. Ob pol treh je bila dvorana nabito polna in še so prihajali ljudje iz vseh krajev. In ko so prispeli pevci „Ljubljanskega zvona“, so bili od vseh kar najbolj prisrčno pozdravljeni. Koncert je otvoril po pozdravu predsednika č. Poljanca in vodje Ljubljancev žitarski zbor z dvema narodnima pesmima, nato pa so nastopili gostje-pevci in podali prvi del svojega dobrotestavljenege sporeda. Dvorana je prisluhnila krasni melodiji in polnim glasovom okteta in ko so prvič končali, ni hotelo biti konca navdušenja in ploskanja. To ni hotelo utihniti tudi pri nadaljevanju sporeda. Nastopili so še domači zbori in želi splošno pritrjevanje. Pravijo, da so tokrat najbolje odrezali fantje iz Št. Lipša in Škocjana. Ob koncu pa so združeni zbori skupno zapeli našo himno „Nmav čriez jizaro“, ljudje pa se kar niso hoteli raziti in so zahtevali še in še. Višek je dosegla prireditev, ko so se ljubljanski pevci poslavljali. Slovo je hotel nek nasprotnik motiti s tem, da je vozil mimo doma z močno ropotajočim motornim kolesom. Čim je občinstvo opazilo njegovo namero, se je v protest kot orkan dvignil gromovit „Živijo“, „Doli z Hitlerjem“. Ob vzklikanju številne množice so se nato Ljubljanci odpeljali proti Ljubljani, domačini pa so ostali pri Rutarju v veseli družbi. — Lepo uspeli pevski koncert ostane Podjunčanom nedvomno še dolgo v spominu in radi se bodo odzvali tudi novemu sličnemu vabilu.

Največja pevška slavnost na svetu. Pri starih Estoncih sta igrali pesem in glasba veliko vlogo in še danes je estonskemu narodu ob Baltiškem morju ostala ljubezen do pesmi. Pevske prireditve so tam pravi narodni prazniki in vzbujajo povsod veliko navdušenje in veselje. V dneh od 23. do 25. junija se bo zbralo v glavnem mestu estonske republike 18.000 (osemnajsttisoč!) estonskih mož in žena k 10. jubilejnemu pevškemu prazniku. Ta pevski praznik bo največjega obsega in največičastnejši v vsej zgodovini estonskih pevskih praznikov, obenem pa največji na svetu. Priprave zanj so se pričele že leta 1929. Na lepi obali estonskega glavnega mesta bo nastopil mešani zbor 15.000 oseb. Tu se bo razlegalo prepevanje množice kot bi hotelo tekmovali z valovi Baltskega morja. Sodelovalo bo 590 pevskih zborov in orkestrrov z 18.000 pevci, med njimi bo 450 mešanih, 40 moških, 20 ženskih zborov in 80 orkestrrov na pihala. Med praznikom bo prirejenih tudi več gledaliških predstav v prosti naravi. Tu bo prostora za 100.000 ljudi. Tako se bo v juniju zbrala v glavnem mestu cela četrtnina vsega estonske-

Milchflaschen reinigen?

1 Esslöffel
auf 10 l heisses Wasser
Die Wirkung
ist erstaunlich!

ga ljudstva in bo praznovala svojo pesem. — Ali ni to pobuda, da bi tudi mi ljubili svojo pesem še naprej in jo gojili v vedno številnejših vrstah! Vedno zopet se bo nudila nova prilika za nastop in z njim bo rastlo število privrženecv in pristašev naše domače pesmi. In nekoč se snidemo še mi na velikem narodnem pevskem prazniku!

Pliberk. (To in ono.) Podjetni trgovec Magnet Janez je v zimskih mesecih kupil Dobnikovo hišo v Kumeževi ulici in se je tja preselil s trgovino, katero je prav moderno uredil. — Umrla je žena žendarmerijskega inspektorja, gospa Truppe Tekla. N. p. v. m. — Iz Afrike je prišla za poletne mesece domov Mahoričeva Majda. Pripoveduje zanimive stvari iz francoskega Alžirja. — Gospod notar dr. Duller se bo sredi meseca junija preselil v Gradec. Pliberška mestna občina ga je v poslovljeni seji izvolila za častnega občana. — Stavbeni mojster Koren Nac je pri Hartmanu postavil novo gospodarsko poslopje. Delo govori dovolj o mojstrovi spretnosti.

Celovec. (Vigredni semenj in še kaj.) Lep dan je bil in na trgu se je zbralo precejšnje število kramarjev, ki so prodajali najraznovrstnejšo robo in novotarije. Videti si mogel brusilne kamne, ki režejo celo steklo, razne „maže“ za snaženje oblek, moderne ovratnike, ki si jih lahko pere vsak sam, čarovne igralne karte, nadalje britve, ki so vedno ostrejše, čimdalje so v rabi, četudi režeš z njimi v les, razne drobnarije „nur u man Schilling“, cele gore turške strdi in cele skladovnice kranjskih in koroških klobas. Blago je sicer marsikoga mikalo k nakupu, a poznal se je pozni datum in pa — kriza. Dober je bil živinski trg, kamor so prignali nad 600 prešičev, 74 konj in 54 glav goveje živine. Cena prašičev je bila med 2.50 — 2.70 za kg žive teže. Kupčija s konji je bila precej klaverna. — Celovško javnost je močno razburila novica o preložitvi binkoštnega zborovanja v Pasavo. Imeli so pripravljenih že nad več tisoč prenočišč, pripravljeni so bili nemški pevski zbori iz Jugoslavije, Ogrske in številni drugi zastopniki. — Politično ozračje je dokaj napeto, narodni socialisti predzrni kot drugod. Tako pripoveduje v mestu sledečo resnično zgodbo: V kavarno Schibert je prišel gost in zahteval skodelico Dollfussa (črne kave), a je še ni povžil, ko je pristopil k njemu tajni in si notiral njegovo ime. Celih 20 šil. je moral gost plačati za črnega Dollfussa v skodelici. Si bo zato drugič najbrže premislil.

Bilčovs. (Ovenela je roža.) Majnik je zasijal med nami z vso svojo krasoto. Vseposod

je zacvetelo. Polje in travnik, gozd in livade dihalo samo zdravje in veselje. A ni usojeno vsakomur, da gleda in uživa vso krasoto božjega stvarstva na zemlji. Mlado, nedolžno bitje, v vsej svoji otroški in deviški krasoti, je ovenelo sredi tega probujanja in oživiljanja božje narave. Zaželelo si je videti še enkrat naravo v krasnem majniku in zaprosilo je z rahlim glasom; Nesite me k oknu, da vidim, kako cveti v našem sadovnjaku. In zazrle so se oči v lepoto rož in zelenja, da nato ugasnejo v tihi slutnji še večje lepote. Komaj štirinajst let je bila stara Frinčnjakova Micka, ko je zapustila svoje drage stariše, brate in sestrice. Dne 20. t. m. smo jo spremljali na njeni zadnji poti na pokopališče v Velinjo ves. Ganljivo je bilo slovo od nje. C. župnik so imeli lep nagovor in ni bilo ob njem očesa, ki bi ostalo suho. Od svoje tovarišice se je poslovila tudi šolska mladina z učiteljstvom. Zavedni Frinčnjakovi družini naše iskreno sožalje!

Drobiž: Za varstvo državnih meja name-rava varnostni minister uvesti posebne obmejne čete, ki bi se rekrutirale iz dovoljenih oboroženih organizacij in vršile zasilno službo po vzorcu zasilne policije. — Celovski prijavni urad je priobčil zanimive številke: mesto je šlo začetkom maja 30.368 prebivalcev, od teh je 16.493 ženstva, število hiš je 1727. — V Št. Rupertu pri Celovcu sta dva zlikovca ukradla pred neko gostilno stoječi avto. Šele po šesturnem iskanju ju je posestnik zasledil v Krivi Vrbi in ju pustil aretirati. — Dne 27. junija gre na dražbo verberški grad. Najnižja ponudba je 290.400 S. — Minulo nedeljo so zborovali v Velikovcu Sturmscharen. Po zborovanju so hitlerjanci s kamenjem in gnilimi jajci napadli avto, v katerem se je vozil zvezni vodja Seitlinger. — Na progi med Vrbo in Podravljami je vlak povozil triletno hčerko železniškega delavca Černuta. — Pogorelo je gospodarsko poslopje posestnika Jakoba Hanžova v Kokju pri Dobrli vesi. Škode je 7000 S, od tega kritega z zavarovalnino 4000 S. — V Tinjah je umrla na zastrupljenju krvi 20letna Pavla Weidinger.

NAŠA PROSVETA

Rožek. (Materinski dan.) Naša vrla dekleta so priredila dne 14. majnika svojim mamicam nadvse uspel materinski dan. Posvetile so mu vse svoje zmožnosti, da tako izkažejo svojo otroško hvaležnost. Dopoldne je bil cerkveni del sv. mašo in primerno pridigo našega priljubljenega domačega dušnega pastirja in skupnim sv. obhajilom mater in otrok. Na popoldanskem prireditvi so nastopila dekleta v deklamacijah in prizorih „Mati uči Lojzko moliti“, „Lučka pod znamenjem“ in „Materino pismo“. Med odmori so dekleta iznenadila s krasnim petjem narodnih pesmi ob spremljevanju dveh citrašinj Micike Ferjančičeve in Francke Reichmanove. Šentjakobska dekleta bi bila ponosna ob pogledu na lepe sadove svojega poseta na praznik Marijinega Oznanjenja! Ker skromni prostor ni mogel zajeti mnogoštevilne udeležbe, se je prireditve ponovila 21. maja in zopet bi bila kmalu dvorana premajhna. Prav je tako, da ljudstvo rado poseča prireditve, ki blažijo srce in bistrijo razum, prav zanj in zadoščenje vrlim dekletom.

Sele. (Materinski dan.) En teden pozneje kakor drugod, namreč 21. maja smo obhajali materinski dan, dopoldne v cerkvi, popoldne v dvorani. Kako priljubljena je ta proslava, je pokazala mnogoštevilna udeležba. V prvem delu proslave so mali otroci proslavljali matere v lepih deklamacijah, drugi del pa nam je predočil materinstvo v različnih dobah življenja. Že mala deklica neguje svoje punčko, že poučuje mlajše bratce in sestrice, mlada mati že okuša sladkost materinstva in se zaveda svojih važnih nalog, otroci odrasejo in materam povzročajo nove skrbi, a velikodušna materinska ljubezen odpušča in pazablja žalitve otrok, še po smrti se zateka otrok po tolažbo na materin grob. Vse to smo gledali v ljubkih prizorih: „Bolna punčka“, „Lizika uči moliti“, „Mati uči Lojzeka očenaš“, „Kaj vse matere skrbi!“ „Mati in gruda“, „Ciganska sirota“. Z vsem tem gradivom sta nas oskrbeli naši vrli

znanki Tilka in Milka. Vmes je proslavljala materinsko ljubezen in požrtvovalnost Pepca Male v govoru „Kaj mi je mati?“, Simon Ogris pa nam je orisal mater kot gospodinj. Slavnost je zaključila živa slika „Poklonitev najboljši Materi“ med petjem cele dvorane.

Pečnica. (Materinski dan.) Čemernjakova dvorana je bila nabita do zadnjega kotička, ko smo 25. t. m. obhajali dan naših mater. Otvorili so č. župnik Sekol s krasnimi uvodnimi besedami o materi in materinski ljubezni. Sledil je nastop otrok v deklamacijah v pozdrav manicam. Igra „Roka božja“ je bila prav primerna za naše slavje: prikazuje lepe sadove vzgoje v božjem strahu in žalosten konec vzgoje v ošabnosti in napuhu. Glavni osebi sta revna, dobrosrčna Rezika in ošabna, razvajena Kristina. Kljub uboštvu ostane Rezika s svojo materjo srečna, dočim zadene bogato Kristino roka božja da obuboža in mora z doma. Največja mati pa jo privede pod streho Rezike in njene matere, ki jo sprejmeta z gorko ljubeznijo. Igrale so dobro, ugajala je morda najbolj Lenčka. Igra je zapustila neizbrisen utis, da vodi ljubezen do zemeljske in nadzemeljske matere že na tem svetu do tihe sreče. K lepo uspeli proslavi čestitamo pečniškim dekletom in č. režiserju!

Malošče. („Krivoprisežnik.“) V nedeljo dne 28. majnika priredi naše društvo na Komaterjevem vrtu ob 1/23. uri pop. igro „Krivoprisežnik“. Poleg igre je na sporedu tudi par kupletov. — Igro ponovi društvo ob isti uri na binkoštni pondeljek, oziroma v slučaju dežja v nedeljo, dne 11. junija. K udeležbi vabi odbor.

Grebinjski kloster. (Igra.) Na binkoštno nedeljo priredi naše izobraževalno društvo ob 3. uri pop. v dvorani v župnišču igro „Pri kapelici“, na katero vabi domače občinstvo.

Št. Rupert pri Velikovcu. (Gostovanje fantov iz Št. Petra). V nedeljo, dne 11. junija gostujejo šentpeterski fantje v Narodni šoli v Št. Rupertu ob 3. uri pop. z igro „Krivoprisežnik“. Snov igre je iz domačega življenja in bo zato prav vsem ugajala. Pridite!

Bilčovs. (Pevski koncert.) Na splošno željo tukajšnjega prebivalstva, ki je čulo v radiu našo pesem o priliki nastopa v Kranju, priredi združeni zbor dne 15. junija t. j. na praznik Rešnjega telesa ob 3. uri pop. pevski koncert in sicer pri Miklavžu. Koncert vodi gosp. Kenjak Pavle, čisti dobiček je namenjen nabavi motorne brizgalne.

GOSPODARSKI VESTNIK

Ali naj držimo v hlevu mlekarice? Marsikak gospodar si zastavi to vprašanje in pri tem misli na nadproizvodnjo mleka v deželi, na nizke cene mleka in na težko prodaje. Ni prav nič čudno, če je njegov odgovor temu primeren. V kmetijsko-strokovnem listu „Der Pionier“ pa beremo sledeči odgovor: Tudi danes je dobro, da imamo v hlevu dobre mlekarice, vsaka krava rabi gotovo količino krme, četudi ne daje mleka in je brez teleta. Ta količina ostane enako velika, če daje sedaj krava malo, nič ali veliko mleka. Stroški pa se razdelijo na vsakkokratno mlečno množino. Če dobimo od nje letno 1500 litrov mleka, potem naš stane liter mleka 20 g, pri letno 2000 litrih samo še 16, pri 2500 l le še 12 in pri 3000 litrih pa 9 grošev. Tako postane jasno, da mora biti gospodarstvo, v katerem se ne polaga posebne važnosti na molznice, nerentabilno. Tudi dans v času nizkih cen velja samo eno pravilo: Štediti moramo s splošnimi izdatki, s krmo i. dr. in krmiti raje manj, pa zato dobrih krav-molznic. Slabo kaže danes tistemu, ki drži v hlevu veliko število krav, ki pa dajejo nezadostno količino mleka in katere mora celo še slabo krmiti.

Velikovški trg 24. maja: Konji 300—500 S, pitani voli 1.00—1.15, vprežni voli 0.80—0.90, mladi voli 70—80, molzn. krave 65—80, klavne 55—65, telice 70—80, plemenske svinje 2.00—2.20, plemenski prasiči 2.30—2.60, ovce 50—70, koze 30—40, jajca 8—9, sirovo maslo 3.20—4.40, stare kokoši 2.50—3.00, mlade 2.50. Pšenica 32—33, rž 22, oves 15—16, proso 19—20, ječmen 16—17, koruza 14, ajda 25, krompir 5—6, apno 5.

Vulkan kosa

je dosegla pri lanski tekmi koscev v Šmihelu pri Pli-berku prvo nagrado. To kaže, da je najboljše kakovosti. Na Koroškem jo prodaja samo

irgovina železja „pri zlati kosi“

poleg. gostilne „Tiger“

J. B. Hafner v Celovcu, Paradeisergasse 3.

Priporočam tudi izvrstne brusne kamne (osle), motike, vile za gnoj in steljo, srpe grobne križe, vsakovrstno železje in orodje po nizki ceni in solidno postržbo. Da je vsaka „VULKAN KOSA“ res dobra, se jamči. 91

Vabilo

60. letni občni zbor

Šentjakobske posojilnice v Rožu, registrirane zadruga z neomejeno zavezo, ki se vrši v nedeljo, dne 11. junija 1933 ob 3. uri popoldne v Narodnem domu

s sledečim sporedom:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računskega zaključka za leto 1932.
4. Slučajnosti.

92

K obilni udeležbi vabi

načelstvo.

Izvršujem

vsa v slikarsko stroko spadajoča dela kakor nove slike na zid ali platno, portrete, diplome po lastnih načrtih, odre itd. Popraviljam dalje kapelice, križe in kipe po zmernih cenah.

Priporočam se

Anton Benedik, slikar
Celovec, 10. Oktoberstrasse 20.

Vabilo.

Izobraževalno društvo v Globasnici obhaja na binkoštno ponedeljek, dne 5. junija 1933 ob 3. uri popoldne svojo

30 letnico obstoja društva.

Spored:

1. Slavnostni govor.
2. Razdelitev častnih diplom.
3. Igra „Vrnitev“.

K obilni udeležbi vabi

96

odbor.

Inserirajte v Koroškem Slovencu!

Na kili trpeči

morejo se brez bolečin, brez motnje poklica, naravnim ort.-meh. potom

znebiti svojih bolečin in težko

samo potom uporabe mojih avstrijskih in nemških patentov.

(Avstr. patenti 127566 in 115037 in 127559, nemški patent 532082 in švicarski patent 158978.)

Predvaja se brezplačno in brezobvezno pri naslednjih podružnicah:

Beljak: v hiši gostilne Lamm na Glavnem trgu, v petek, dne 12. junija od 8.—2. ure.

Velikovec: Glavni trg 21 v hiši gostilne „Gold. Löwe“, v torek dne 13. junija od 8.—2. ure.

Wolfsberg: v hiši gostilne Kienzl, v sredo, dne 14. junija od 8.—2. ure.

Št. Vid ob Glini: v hiši gostilne Bahnhof, Friesacherstr. v četrtek, dne 15. junija od 8.—2. ure.

Eno stalno dohajajočih zahvalnih pisem:

Kljub mojim 72 letom in čeravno sem bil že enkrat operiran (kila se je zopet pojavila), je moja desnostranka kila z uporabo Streifenederjevih patentov popolnoma izginila. Med uporabo nisem imel nobenih težkoč in tudi pri delu nisem bil oviran. Nad uspehom sem srečen in hvaležen.

Ferdinand Hofer, Afritz (Koroška).

Overovljeno po občinskem uradu Afritz s potrdilom, da je Ferd. Hofer dejansko popolnoma oproščen svojega trpljenja.

Pustite si poslati moje poučno ilustrirano brošuro proti vpošiljavti dvakratne pisemske pristojbine neobvezno in brezplačno. Varujte se ponarejanj! Pazite, prosim, natančno na moje ime, na moje dolgoletno izvrševanje poklica v Avstriji in na moje najnovejše patente! Tisočl na kili trpečih so se z uporabo mojih patentov osvobodili svojih bolečin. 94

F. G. Streifeneder, Fürstenfeldbruck b. München